

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecătorii - Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Taran Ion și de către avocatul Bordian Stanislav în numele părții vătămate Buștiuc Claudia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Taran Ion XXXXX, născut la 02 martie 1954, originar din s. XXXXX, domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 27.10.2015 – 21.12.2018

instanța de apel: 15.01.2019 – 04.09.2020

instanța de recurs: 20.11.2020 – 08.06.2021

A C O N S T A T A T :

1. Potrivit rechizitoriului, Taran Ion a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

2. Astfel, Taran Ion a fost dedus judecății pentru faptul, că la 10 iunie 2015, aproximativ ora 11:25, aflându-se în ograda comună de pe adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, în urma unui conflict cu vecina sa, Buștiuc Claudia, acționând cu intenție directă, în scopul vătămării intenționate a integrității corporale, fiind conștient de consecințele ce pot surveni, a bruscat-o pe Buștiuc Claudia, care căzând jos a căpătat fractura colului femural drept cu deplasare, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1694/D din 20 iulie 2015, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

3. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 decembrie 2018, Taran Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal.

În baza art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, Taran Ion a fost liberat de răspundere penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție, cu încetarea procesului penal.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate Buștiuc Oleg a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării de la Taran Ion în beneficiul lui Buștiuc Oleg a prejudiciului material în sumă de 798,39 (șapte sute nouăzeci și opt, treizeci și nouă) lei și a prejudiciului moral în suma de 10 000 (zece mii) lei, în total suma de 10 798, 39 (zece mii șapte sute nouăzeci și opt, treizeci și nouă) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

A fost dispusă încasarea de la Taran Ion în beneficiul statului a sumei de 57 (cincizeci și șapte) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest, solicitarea procurorului a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

4. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, Taran Ion la data de 10 iunie 2015, aproximativ ora 11:25, în timp ce se afla în ograda comună din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni nr. 31, mun. Chișinău, în urma unui conflict cu vecina sa, Buștiuc Claudia, în lipsa intenției directe, nedând-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și neprevăzând urmările lor, dar admitând în mod neglijent survenirea acestora, a bruscat-o pe Buștiuc Claudia, care, în rezultatul căderii, și-a fracturat colul femural drept cu deplasare.

Astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1694/D din 20 iulie 2015, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Acțiunile lui Taran Ion au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 157 Cod penal, *vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență*.

5. Sentința a fost atacată cu apel comun de către inculpatul Taran Ion și avocatul Olari Svetlana, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea cererii apelanții menționează că prima instanță, la adoptarea sentinței, greșit nu au ținut cont de declarațiile martorului Kalel Maia, care a comunicat că a văzut cum Buștiuc Claudia s-a apropiat de ușa lui Taran Ion, dar momentul bruscării nu a văzut, declarațiile celorlalți martori la fel se bazează doar pe presupuneri și nicidecum pe fapte reale. Toți martorii au declarat că nu au văzut că Taran Ion să o fi bruscat pe Buștiuc Claudia, ci doar că s-a apropiat de ușa acestuia și a căzut jos singură. Au auzit cum Taran Ion îi spunea să plece de la ușa sa și că pungile sunt ale lui. La fel, susține că nu s-a luat în considerare faptul că la materialele cauzei sunt prezente acte confirmative, că partea vătămată suferea de dereglări psihice și de alcoolism cronic.

Consideră că, din cele expuse supra, se constată cu certitudine că incidentul nu a avut loc și nici nu putea să fie, este doar o aberație a părții vătămate, or, declarațiile părții vătămate nu sunt însoțite de un suport probatoriu, adică, în acest sens nu există nici o dovadă, astfel fiind în imposibilitatea de a le corobora cu alte împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor administrate în cauză.

Sustine că acuzațiile înaintate inculpatului Taran Ion nu și-au găsit confirmare în materialele cauzei, fiind nefondate și lipsite de careva suport probatoriu, iar acțiunile lui nu întrunesc componența de infracțiuni.

Conchide că, la pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, nu a luat în considerație circumstanțele reale expuse în prezenta cauză și nu a admis solicitările și cererile înaintate de apărare, care urmau să facă claritate. Instanța de judecată nu a făcut o analiză raportului de expertiză psihiatrică prin care partea vătămată Buștiuc Claudia a fost recunoscută incapabilă suferind de o boală cronică psihică, inclusiv nu a luat în considerație și alte probe din dosar: certificatul medical din care rezultă că dânsa la momentul faptei incriminate inculpatului era o persoană periculoasă cu dereglări psihice și alcoolism cronic, astfel fractura colului femural s-a produs anterior.

Or, potrivit practicii medicale și doctrinei celor mai competenți chirurghi, o persoană bolnavă și în vârstă cu fractura colului femural nicidecum nu se poate deplasa în picioare, iar victima ulterior după cădere, a mers în picioare, s-a refuzat de internare la spital, revenind acasă.

Indică că, instanța de judecată a formulat în mod abstract recalificarea faptei și condamnarea lui Taran Ion, astfel, lipsa de motivare suficientă a afectat total sentința de condamnare. Recalificarea faptei în lipsa ordonanței procurorului cu elemente esențiale diferite de componența primei infracțiuni, este contrară jurisprudenței CEDO, fiind încălcat esențial dreptul la apărare a inculpatului Taran Ion.

Mai indică că, dacă se stabilește că persoana nicidecum nu putea să prevadă producerea rezultatului, există o faptă săvârșită fără vinovăție, și nu infracțiune (art. 20 Cod penal). Numai atunci când persoana care trebuia să prevadă și să preîntâmpine rezultatul faptei sale a putut, însă nu și-a onorat această obligațiune, sunt temeuri de a se vorbi despre prezenta vinovăției în formă de neglijență.

Astfel, luând în considerație că potrivit raportului de expertiză psihiatrică, partea vătămată Bustiuc Claudia, a fost recunoscută incapabilă, suferind de o boală cronică psihică, iar sesizarea la poliție a făcut-o dânsa, apărarea consideră că acest act procedural este nul, impunându-se soluția de încetare a procesului penal prin prisma art. 276 Cod penal.

5.1. Nefiind de acord cu sentința adoptată de prima instanță, avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Taran Ion a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii sau rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care cauza penală să fie încetată din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

În motivarea apelului, apărarea a indicat că, instanța de judecată a formulat în mod abstract recalificarea faptei incriminate lui Taran Ion în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și condamnarea lui Taran Ion în baza art. 157 Cod penal, astfel, lipsa de motivare suficientă, a afectat total sentința de condamnare. Recalificarea faptei în lipsa ordonanței procurorului cu elemente esențiale diferite de componența primei

infracțiuni, este contrară jurisprudenței CEDO, fiind încălcat esențial dreptul la apărare a inculpatului Taran Ion.

Astfel, sentința de condamnare a inculpatului Taran Ion urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. Or, anume procurorul urma să modifice învinuirea prin ordonanță, iar în lipsa acestei ordonanțe la etapa apelului nu se mai admite modificarea învinuirii.

Mai indică că, instanța de judecată n-a făcut nici o analiză a raportului de expertiză psihiatrică prin care partea vătămată Bustiuc Claudia a fost recunoscută incapabilă, suferind de o boală cronică psihică, or în acest sens partea apărării a invocat la faza urmăririi penale dispunerea acestei expertize psihiatrice, dar procurorul a respins demersul.

Luând în considerație că potrivit raportului de expertiză psihiatrică, partea vătămată Buștiuc Claudia a fost recunoscută ca fiind în stare de iresponsabilitate, suferind de o boală cronică psihică, iar sesizarea la poliție a făcut-o dânsa, indică că acest act procedural este nul, adică nu mai există plângerea prealabilă a victimei, astfel că se impunea soluția de încetare a procesului penal prin prisma art. 276 Cod penal.

Totodată, indică apărătorul că, prima instanță n-a făcut nici o analiză motivată a raportului de expertiză medico-legală nr. 1694/D din 20.07.2015, potrivit căruia la Buștiuc Claudia ar fi fost depistată fractura colului femural drept cu deplasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Sustine că, experții posibil din lipsa de competență și nestudiere a materialelor cauzei penale, au făcut concluzii absolut eronate. Or, potrivit practicii medicale și doctrinei celor mai competenți chirurghi, o persoană bolnavă și în vârstă cu fractură colului femural nicidecum nu se poate deplasa în picioare, iar victima ulterior, după cădere, a mers în picioare, s-a refuzat de spitalizare, revenind acasă. Ulterior a venit în instanță, a participat într-o ședință de judecată făcând declarații în picioare, după ce avocatul a solicitat numirea expertizei psihiatrice.

La fel, aceste fapte deosebit de importante se confirmă prin declarațiile martorului Kalel Maia care a indicat că, după ce Taran Ion a încuiat ușa și a plecat din ogradă, doamna Claudia a mers pe jos până la ea acasă.

În acest aspect, menționează că în speță, modul în care mijloacele de probă au fost obținute s-a desfășurat prin procedee probatorii contrare Codului de procedură penală și jurisprudenței CEDO, astfel, procesul penal în privința inculpatului Taran Ion în ansamblul său, în sensul art. 6 al Convenției, nu a fost echitabil. Or, aceste principii fundamentale ale procesului judiciar în prezenta cauză au fost încălcate, cu toate că legea internă obligă instanțele de judecată să le respecte.

5.2. În apelul declarat de către reprezentantul legal al părții vătămate, Buștiuc Oleg, s-a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei decizii prin care acțiunile lui Taran Ion să fie calificate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal; admiterea

integrală a acțiunii civile, cu dispunerea încasării prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, și prejudiciului material, în sensul reabilitării sănătății părții vătămate, în suma de 50 000 lei.

În motivarea apelului, ca argumentare în aspectul repunerii în termen, partea apelantă invocă prevederile art. art. 403, 404 Cod de procedură penală, susținând, că la pronunțarea sentinței și la judecarea cauzei nu a fost prezent, despre existența acestei hotărâri a aflat în data de 09 ianuarie 2019.

Consideră că prima instanță nu a apreciat probele acuzării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Soluția primei instanțe trebuia să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la condamnarea persoanei, fiind în final, una superficială și fără o argumentare cuvenită.

În opinia apelantului, instanța de judecată eronat a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 157 Cod penal, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine intenția acestuia de a provoca victimei vătămări, aplicându-i o împinsătură cu violență, altfel numită îmbrânceala, din declarațiile martorilor reiese că partea vătămată a zburat în aer 3-4 metri până a căzut jos, profitând de starea de neputință a acesteia, condiționată de un handicap fizic deoarece mergea cu ajutorul unui băț.

Mai mult, instanța de judecată a încetat procesul penal din motivul expirării termenului de prescripție, iar în baza art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, din oficiu, neluând considerație faptul că astfel de cerință nu a înaintat nimeni din părțile la caz, și stabilindu-i ca pagubă morală părții vătămate o sumă derizorie de 10 000 lei din cele cerute de reprezentantul legal a părții vătămate de 100 000 lei.

Susține că nu este clar despre faptul cum instanța de judecată a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea de vătămare medie a integrității corporale a părții vătămate prin imprudență dacă din declarațiile inculpatului nici nu reiese că acțiunile lui denotă înfăptuirea laturii obiective și sau subiective a infracțiunii, inculpatul la depunerea declarațiilor privind învinuirile înainte, cum la urmărire așa și în instanța de judecată, a negat total învinuirea înaintată lui.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2020, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate, cu menținerea sentinței atacate, fără modificări.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul Taran Ion este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, or, împrejurările stabilite în cadrul cercetării judecătorești, dovedesc în afara oricăror dubii vinovăția inculpatului în săvârșirea *vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență*, circumstanțe de fapt care au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Taran Ion, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale.

Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Taran Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului și prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii constatate.

Ce ține de încadrarea de către prima instanță a acțiunilor inculpatului Taran Ion în baza art.157 Cod penal, instanța de apel a relatat că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit în acțiunile acestuia sunt prezente anume elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, dar nu elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal, încadrarea care a fost efectuată în cadrul urmăririi penale.

Așadar, la caz s-a reținut că în acțiunile inculpatului Taran Ion este prezentă latura obiectivă a infracțiunii de vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență, or, deși atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, inculpatul a declarat că, nu este vinovat și nu a atins-o pe partea vătămată Buștiuc Claudia cu nici un deget, aceste afirmații contravin declarațiilor martorului ocular Kalel Maia, care la rândul său a declarat în cadrul cercetării judecătorești că, în luna iulie 2015, în timp ce se afla în ogradă a văzut-o pe Buștiuc Claudia la ușa lui Taran Ion, solicitând niște pachete pe motiv că sunt ale sale, la ce Taran Ion i-a spus că pachetele sunt ale lui și să plece de acolo.

Totodată, martorul în cauză a mai relatat că, ulterior, în timp ce Buștiuc Claudia s-a întors pentru a pleca, Taran Ion a ieșit în prag și fără a spune ceva a împins-o pe Buștiuc Claudia cu ambele mâini, iar în rezultatul bruscării, ultima a căzut în genunchi la o distanță de aproximativ trei pași, după care a început a striga, întorcându-se în poziție așezată.

La fel, instanța de apel a specificat că, declarațiile martorului ocular Kalel Maia vin în coroborare cu declarațiile martorului Kalel Maram, care fiind audiat în prima instanță, a relatat că în vara anului 2015, în timp ce se afla la balcon, a văzut-o pe vecina Buștiuc Claudia deplasându-se spre casa lui Taran Ion, spunând ceva despre un pachet. Taran Ion a intrat în casă, iar după el a intrat și Buștiuc Claudia, ușa rămânând întredeschisă.

Așadar, martorul dat în ședința de judecată a concretizat, că nu a văzut momentul când Taran Ion a împins-o pe Buștiuc Claudia, dar a înțeles că ultima a fost îmbrâncită, deoarece a auzit-o cum îi cerea lui Taran Ion să-i restituie pachetul, după care a observat-o jos la pământ la aproximativ un metru distanța de la ușa de la intrare.

La fel, vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei infracționale, a fost dovedită și prin declarațiile martorului Gobjîla Ludmila, care a relatat că, Taran Ion a intrat în casă, iar Buștiuc Claudia s-a deplasat din urma lui, intrând în holul casei, în acest moment vecina Maia venea din fața casei din ogradă și a observat momentul când Taran Ion a îmbrâncit-o pe Buștiuc Claudia. În rezultatul îmbrâncelii Buștiuc Claudia a căzut la pământ la o distanță de doi metri și jumătate, după care imediat a început a striga că, o doare piciorul și nu se poate ridica.

Totodată, martorul Gobjîla Ludmila a declarat că, după ce partea vătămată a căzut jos, dânsa s-a apropiat de Buștiuc Claudia pentru a o ajuta să se ridice, însă ultima nu a putut. Dânsa a văzut doar momentul căderii.

În astfel de circumstanțe de fapt, stabilite prin declarațiile martorilor audiați, s-a stabilit cu certitudine că, anume inculpatul Taran Ion a îmbrâncit-o pe partea vătămată Buștiuc Claudia, iar în urma căderii, acesteia i-a fost cauzată vătămare corporală medie, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 1694/D din 20.07.2015, potrivit căruia la Buștiuc Claudia a fost depistată fractura colului femural drept cu deplasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Subsidiar, instanța de apel a reținut că în acțiunile inculpatului Taran Ion este prezentă latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.157 Cod penal, care se exprimă în vinovăție sub formă de imprudență, or, în urma cercetării probelor acumulate, nu s-a stabilit intenția inculpatului de a cauza lui Buștiuc Claudia vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății.

Cu referire la afirmația apelanților precum că, instanța de judecată nu a făcut nici o analiză a raportului de expertiză psihiatrică prin care partea vătămată Buștiuc Claudia a fost recunoscută incapabilă suferind de o boală cronică psihică, instanța de apel a menționat că aceasta nu constituie temei de achitare.

Eronată, instanța de apel a considerat și opinia avocatului precum că, prima instanță a formulat la mod abstract recalificarea faptei și condamnarea lui Taran Ion, în lipsa ordonanței procurorului or, potrivit art. 113 alin. (2) Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Instanța de apel, referitor la solicitarea apelanților privind încetarea procesului penal în temeiul art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală, a enunțat că norma menționată indică că „Urmărirea penală se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul infracțiunilor prevăzute în articolele: 152 alin.(1), 153, 155, 157, 161, 173, 177, 179 alin.(1) și (2), 193, 194, 197 alin.(1), 198 alin.(1), 200, 202, 203, 204 alin.(1), 246¹, 274 din Codul penal, precum și al furtului avutului proprietarului săvârșit de minor, de soț, rude, în paguba tutorelui, ori de persoana care locuiește împreună cu victima sau este găzduită de aceasta.

Prin procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 16.07.2015, Buștiuc Claudia a solicitat organelor de poliție să atragă la răspundere conform legislației în vigoare pe Taran Ion, care la data de 10 iunie 2015, aproximativ ora 11:15 min. a bruscat-o și a căzut pe spate în ograda comună din str. Bănulescu Bodoni, nr. 31, mun. Chișinău.

În acest context, instanța de apel a reținut că, deși la materialele cauzei a fost prezentat raportul de expertiză judiciară nr.396 din 27.11.2017, din care se atestă că, conform stării psihice, partea vătămată Buștiuc Claudia nu are capacitatea de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală, faptul dat nu constituie temei de încetare a procesului penal în privința lui Taran Ion, din motivul invocat de apărare, în sensul că partea vătămată nu urma să depună plângerea deoarece este iresponsabilă, or, instanța de apel a remarcat că din raportul dat nu se conchide că la data sesizării poliției, partea vătămată a fost iresponsabilă, ci doar faptul că Buștiuc Claudia la momentul examinării, suferă de maladie psihică cronică și nu poate depune careva declarații pe marginea cauzei penale date în instanța de judecată.

În această ordine de idei, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că la capitolul reîncadrării juridice a acțiunilor inculpatului, careva încălcări nu au fost identificate, iar în acest sens, aprecierea stării de fapt, just se conchide asupra existenței în acțiunile lui Taran Ion ale elementelor infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal.

Argumentele părții apărării ce se referă la faptul că partea vătămată având leziunile corporale constatate, nu se putea deplasa de sine-stătător, necătând la aceasta ultima s-a deplasat cu vătămarile constatate, la procuratură și instanța de judecată, instanța de apel le-a apreciat ca fiind declarative și irelevante, or careva îndoieli că la partea vătămată a fost fracturat colul femural drept cu deplasare, care se califică ca vătămare medie, lipsesc, de vreme ce concluziile experților din raportul de expertiză medico-legală nr. 1694/D din 20.07.2015, sunt bazate pe raportul de constatare medico-legală nr.1326/D din 25.06.2015, copia Certificatului de vizită nr. 46447 din 11.06.2015 și 2 clișee radiologice ale părții vătămate, deci partea vătămată a fost supusă unor investigații medicale de către specialiștii în domeniu, care au stabilit argumentat și motivat, leziunile corporale depistate la victimă, urmare la ce instanța de apel a respins cererile părții apărării privitor la dispunerea repetată, în comisie a expertizelor medico-legale.

6.2. Ținând cont de prevederile art. 16, 60 Cod penal, instanța de apel a reiterat că prima instanță justificat a ajuns la concluzia că inculpatul Taran Ion urmează să fie liberat de răspundere penală în baza art. 157 Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat - art. 157 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar din momentul comiterii faptei - 10.06.2015, pînă la adoptarea hotărârii de condamnare, a expirat mai mult de 2 ani, prin urmare, în privința inculpatului sunt aplicabile prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

6.3. Cât privește acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul legal al părții vătămate, Buștiuc Oleg, în cadrul procesului penal, prin care a solicitat

instanței de judecată încasarea de la inculpatul Taran Ion în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 50 000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, instanța de apel cu referire la prevederile art. 219, 221, 387 Cod de procedură penală, a menționat că acțiunea civilă este întemeiată și justificată parțial, în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpatul i-a cauzat părții vătămate Buștiuc Claudia, conform raportul de expertiză medico-legală nr. 1694/D din 20.07.2015, fractura colului femural drept cu deplasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Or, în rezultatul vătămării primite, partea vătămată a fost supusă suferințelor fizice și psihice, la caz fiind prezent un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de partea vătămată, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală de a înainta o acțiune civilă privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar prin prisma prevederilor Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat că suma de 10 000 lei în beneficiul lui Buștiuc Claudia, încasată cu titlu de prejudiciu moral de către prima instanță din contul inculpatului Taran Ion, este suficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părții vătămate, ținând cont în acest sens de semnificația valorilor sociale lezate și prejudiciul cauzat, or, suma solicitată spre încasare de către reprezentantul părții vătămate este una exagerată, cu atât mai mult că prejudiciul ce va fi încasat din contul inculpatului, constituie o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice cauzate părții vătămate prin infracțiune, luând în considerație totodată și faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atât de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpatului.

Referitor la prejudiciul material, instanța de apel a remarcat că în acest sens, soluția primei instanțe este una justificată or, încasând din contul inculpatului Taran Ion suma de 798, 39 lei, instanța de judecată a pus la baza hotărârii bonurile de plată, prin care se atestă cheltuielile suportate de partea vătămată la efectuarea tratamentului suportat în urma leziunilor corporale comise de inculpat, precum și cheltuielile legate de acordarea serviciilor de asistență juridică părții vătămate.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Taran Ion și de către avocatul Bordian Stanislav în numele reprezentantului părții vătămate, Buștiuc Claudia.

7.1. În recursul ordinar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Taran Ion, invocându-se prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, se solicită admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, inclusiv a încheierilor Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2019 și 17 februarie 2020 de respingere a numirii expertizei medico-legale

repetate în comisie în cauza penală privindu-l pe Taran Ion, condamnat pe art. 157 Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În dezvoltarea motivelor de recurs, recurentul a reiterat că soluția instanței de apel este o manifestare de susținere a părții acuzării, astfel, refuzând să se pronunțe asupra celor mai esențiale motive invocate în apelurile părții apărării, în final adoptând o decizie nemotivată, contrară unui proces echitabil și principiilor contradictorialității și egalității armelor, în sensul art. 6 CEDO, ceea ce constituie un viciu fundamental.

Astfel, consideră că solicitarea apărării în cadrul ședinței instanței de apel din 10 iulie 2019 de numire a unei expertize medico-legale radiologice repetate în comisie în privința părții vătămate Buștiuc Claudia, neîntemeiat a fost respinsă prin încheierea din 17 februarie 2020, întrucât a argumentat concret și decisiv necesitatea efectuării acestei expertize. Or, potrivit practicii medicale și doctrinei celor mai competenți chirurghi, rezultă că, o persoană bolnavă și în vârstă cu fractura colului femural nicidecum nu se poate deplasa în picioare, întrucât necesită intervenție chirurgicală, iar victima, ulterior, după cădere, a mers în picioare, s-a refuzat de internare în spital, revenind acasă. Ulterior, a venit în instanța de judecată, a participat într-o ședință de judecată făcând declarații în picioare, după ce avocatul a solicitat numirea expertizei psihiatrice. Aceste fapte, se confirmă prin declarațiile martorului acuzării, reținute de prima instanță în sentință, martorul Kalel Maia a declarat că Taran Ion a încuiat ușa și a plecat din ogradă, iar doamna Claudia a mers pe jos până la ea acasă.

La fel, instanța a reținut și probat cu Certificatul de vizită medical nr. 46557 din 11.06.2015, potrivit căruia Buștiuc Claudia a fost diagnosticată cu fractura colului femural drept gradul IV, refuzându-se de spitalizarea și tratamentul chirurgical”, însă la acest aspect, invocă informația de la Institutul clinic Fundeni România, Clinica de Radiologie, Imagistică Medicală și Medicină Nucleară, adresa București, Sos. Fundeni, 258, sector 2, la compartimentul fractura de col femural, - cercetările științifice sub denumirea *Ultimul pas greșit: fractura de col femural*, „O fractura de femur se operează cât mai repede posibil după pronunțarea diagnosticului, de obicei în următoarele 24 de ore. În unele cazuri poate fi amânată pentru o zi sau doua pentru rezolvarea altor probleme medicale (ex. deshidratarea) și pentru reducerea complicațiilor ce pot interveni în timpul operației...”.

În sensul expus, consideră că expertul n-a utilizat aceste metode științifice noi și actuale pentru diagnosticarea corectă a existenței „*fracturii colului femural drept cu deplasare*” la cet. Buștiuc Claudia, precum și lipsa unei intervenții chirurgicale.

Într-o altă ordine de idei, reiterează că instanța de apel nu a dat un răspuns argumentat și legal, la motivul invocat în apelurile părții apărării privind schimbarea încadrării juridice a faptei prin sentința primei instanțe, adoptată ilegal de la art. 152 alin. (1) Cod penal la art. 157 Cod penal, fiindu-i încălcat, astfel, inculpatului Taran Ion dreptul la apărare și vine în contradicție cu jurisprudența CtEDO.

În continuare, subliniază că instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că

prima instanță nu a făcut nici o analiză a raportului de expertiză psihiatrică prin care partea vătămată Buștiuc Claudia a fost recunoscută incapabilă, suferind de o boală cronică psihică. Ținând cont de faptul că sesizarea la poliție a făcut-o Buștiuc Claudia, care suferă de o boală cronică psihică, acest act procedural urmează a fi declarat nul, și în conformitate cu prevederilor art. 276 Cod penal, se impune încetarea procesului penal.

7.2. În recursul ordinar declarat de către avocatul Bordian Stanislav în numele reprezentantului părții vătămate, Buștiuc Claudia, fără a se invoca vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, se solicită admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea solicitărilor sale, relatează că instanțele de fond greșit au încadrat acțiunile inculpatului Taran Ion în baza art. 157 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse prea blânde, care nu este echitabilă pentru fapta comisă.

Comunică, că partea vătămată Buștiuc Claudia nu l-a iertat pe inculpatul Taran Ion și consideră că, mărimea acțiunii civile admisă de instanța de judecată este prea mică în raport cu cheltuielile necesare pentru reabilitarea acesteia, or suma încasată de instanțele de fond cu titlu de prejudiciu moral în folosul părții vătămate Buștiuc Claudia, este nejustificat de mică și nicidecum nu poate acoperi suferințele fizice și psihice ale părții vătămate, suportate pe parcursul unei perioade mai mare de un an.

Subsecvent, indică că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei nu au luat în considerație atât prejudiciul material ce i-a fost cauzat, cât și suferințele fizice și psihice ce le-a suportat partea vătămată Buștiuc Claudia în urma infracțiunii comise de către Taran Ion.

Referitor la alegația ce ține de faptul că, în acțiunile inculpatului Taran Ion sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, accentuează că în speță, reieșind din acțiunile inculpatului raportate la probele acumulate la materialele cauzei penale, se dovedesc dincolo de orice dubiu rezonabil, comiterea de către acesta a infracțiunii de vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății săvârșită în circumstanțele descrise în actul de sesizare a organelor de drept de către partea vătămată.

Consideră, că instanța de apel neîntemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelurilor declarate, instanța nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, ignorând prevederile art. art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală.

8. Referință asupra recursurilor declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce vor fi desfășurate în continuare.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței

de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea precum și de a constata motivele care au dus la emiterea soluției contestate.

Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali vagi, reprezintă motiv de casare.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Taran Ion își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;* 16) *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Avocatul Bordian Stanislav în numele părții vătămate Buștiuc Claudia, deși nu invocă nici un temei de drept prevăzut de prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, critică încadrarea juridică dată de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, în privința acțiunilor inculpatului Taran Ion, temei cuprins de dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 12), și anume, *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Din esența criticilor aduse de către titularii cererilor de recurs, Colegiul penal

lărgit constată că dezacordul acestora se focusează asupra soluției instanțelor de fond pe marginea reîncadrării acțiunilor imputate inculpatului Taran Ion din prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal în baza art. 157 Cod penal, precum și referitor la încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Referitor la încadrarea juridică a faptelor incriminate inculpatului, Colegiul penal lărgit reține că potrivit rechizitoriului Taran Ion a fost dedus judecății pentru săvârșirea faptelor prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal (f.d. 78, Vol. I).

Potrivit sentinței, prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 157 Cod penal, iar constatând intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală pentru fapta infracțională săvârșită la data de 10 iunie 2015, a dispus încetarea procesului penal cu liberarea inculpatului Taran Ion de răspundere penală.

Concluzia primei instanțe cu referire la reîncadrarea acțiunilor incriminate inculpatului Taran Ion rezidă din raționamentul, că probatoriul administrat la dosar *nu confirmă existența în acțiunile inculpatului a intenției de a-i cauza părții vătămate Buștiuc Claudia vătămări intenționate medii, însă în rezultatul bruscării, dânsa a căzut și și-a fracturat colul femurului drept cu deplasare (f.d.204, Vol. I).*

Având în vedere motivele descrise, Colegiul penal lărgit constată că prima instanță la pronunțarea hotărârii nu a acordat deplină eficiență prevederilor legii procesual penale și practicii judiciare unitare, din care se reliefează că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea sentinței, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Analizând partea descriptivă a sentinței, instanța de recurs remarcă faptul, că prima instanță, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, deși a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal în prevederile art. 157 Cod penal, invocă, în motivarea soluției adoptate, că *„...instanța a constatat, cu certitudine, că probele prezentate de acuzatorul de stat, analizate și examinate minuțios cu respectarea principiului apărării și contradictorialității (art. 24 Cod de procedură penală), în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei și al coroborării lor, deduce existența intenției în comiterea acțiunilor infracționale și vinovăția inculpatului Taran Ion în fapta incriminată – art. 152 alin. (1) Cod penal” (f.d.205, Vol. I),* astfel, creându-se o situație ambiguă și contradictorie.

Sub aspectul criticii reîncadrării acțiunilor inculpatului de către prima instanță din prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal în prevederile art. 157 Cod penal, instanța de recurs reiterează că încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei țin de competența instanței de judecată. De asemenea, instanțele de judecată efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de circumstanțele concrete ale speței deduse judecății.

Instanța de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror. Astfel, trebuie făcută o distincție între fapta (prejudiciabilă), care poate reprezenta o multitudine de circumstanțe factive, și infracțiunea prevăzută de articolele legii penale, care reprezintă încadrarea juridică a acestora. Prin urmare, dacă fapta constituie temeiul real al răspunderii, atunci cea de-a doua reprezintă temeiul juridic al răspunderii.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a stabilit că Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu interzice reîncadrarea juridică a faptelor de către judecător, cu excepția cazului în care circumstanțele efectuării ei nu-i permit acuzatului să cunoască în detaliu acuzarea înaintată împotriva lui sau îl împiedică să-și pregătească apărarea în mod efectiv (a se vedea *Le Pen v. Franța* (dec.), 10 mai 2001; *Weil v. Franța* (dec.), 18 septembrie 2001, § 3; *Ramos Ruiz v. Spania* (dec.), 19 februarie 2002, § 3; *Rashid v. Bulgaria* (dec.), 13 octombrie 2005; *Krastev v. Bulgaria* (dec.), 22 mai 2006). Această constatare este valabilă și în contextul articolelor 20 și 26 din Constituția RM.

În acest sens, Curtea Europeană a menționat că nu se încalcă dreptul la un proces echitabil dacă persoana putea efectiv prevedea reîncadrarea juridică a faptei imputate (*Alexe v. România*, 3 mai 2016, § 36), or, reîncadrarea juridică a faptei este suficient de previzibilă pentru persoană dacă se referă la un element intrinsec al acuzației (a se vedea *Sadak și alții v. Turcia [nr.1]*, 17 iulie 2001, § 52 și § 56; *Juha Nuutinen v. Finlanda*, 24 aprilie 2007, §32; *Marilena-Carmen Popa v. România*, 18 februarie 2020, § 47).

Pentru că dispozițiile articolului 6 § 3 lit. a) din Convenția Europeană nu impun o formă de notificare a acuzației (*Adrian Constantin v. România*, 12 aprilie 2011, § 19), Curtea Europeană a acceptat că persoana ar putea lua cunoștință de noua încadrare juridică a faptei chiar din conținutul hotărârii instanței de judecată (*Mihelj v. Slovenia*, 15 ianuarie 2015, § 44). În asemenea situații nu se încalcă dreptul la un proces echitabil și, în special, dreptul la apărare, dacă persoana poate contesta hotărârea și, respectiv, reîncadrarea juridică în fața unei instanțe ierarhic superioare dotate cu competența examinării tuturor aspectelor relevante de fapt și de drept (*ibidem*, § 44; *Dallos v. Ungaria*, 1 martie 2001, § 47-53; *Sipavičius v. Lituania*, 21 februarie 2002, § 30-34; *I.H. și alții v. Austria*, 20 aprilie 2006, § 36-38; *Zhupnik v. Ucraina*, 9 decembrie 2010, § 38-45). În cazul *Gelenidze v. Georgia*, 7 noiembrie 2019, § 30, Curtea Europeană a subliniat că reîncadrarea juridică a faptei nu încalcă drepturile apărării dacă acuzatul beneficiază, în cadrul procedurii de control, de posibilitatea adecvată de a se apăra.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal reține că persoana nu este privată de dreptul de a obține o reexaminare a cauzei de către instanța de apel și de a se apăra prin toate mijloacele posibile.

Potrivit articolului 401 din Codul de procedură penală, inculpatul are dreptul să atace sentința cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, iar instanța de apel este obligată, în baza articolului 414 alin. (1) din același Cod, să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de

prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate.

Față de considerentele expuse supra, Colegiul penal lărgit conchide că eventualele vicii de notificare a noii încadrări juridice a faptei pot fi remediate prin intermediul căilor de atac, circumstanțe ce exclud încălcarea dreptului la un proces echitabil ori a dreptului la apărare, pretins a fi încălcat, la caz.

În continuare, recapitulând esența cauzei penale deduse judecății, Colegiul penal lărgit constată, că prima instanță în sentința pronunțată a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Taran Ion, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 157 Cod penal, în temeiul art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală și art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelurilor atât a inculpatului, cât și a părții vătămate, instanța de apel le-a respins, cu menținerea sentinței primei instanței.

Analizând argumentele care au format convingerea instanțelor de fond cu privire la necesitatea încetării procesului penal, Colegiul penal lărgit constată că decizia recurată nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar soluția pronunțată este contrară prevederilor legii procesual penale și practicii judiciare.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă și faptul, că atât prima instanță cât și instanța de apel, constatând intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală au ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința inculpatului Taran Ion, cu toate că inculpatul nu și-a expus în mod expres opțiunea privind încetarea urmăririi penale sau liberarea de răspundere penală în temeiul expirării termenului de prescripție, or în momentul când i s-a oferit ultimul cuvânt acesta a pledat nevinovat (f.d. 200, vol. I și f.d. 113-114, vol. II).

Pornind de la prevederile art. 285 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, se va reține, că încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art. 53 din Codul penal sau dacă se constată că:

1) plângerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată, a fost încheiată o tranzacție în cadrul procesului de mediere sau părțile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plângerii prealabile sau legea penală permite împăcarea;

2) persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală;

3) persoana a săvârșit o faptă prejudiciabilă fiind în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

În acest context instanța de recurs ține să accentueze, că potrivit prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)–9), 285

alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Din alineatul (5) al aceleiași norme rezultă, că în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Totodată, potrivit prevederilor art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

Potrivit prevederilor art. 285 alin. (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de reabilitare a persoanei decedate. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că expirarea termenului de prescripție constituie un temei de liberare de răspundere penală, dar este un temei de nereabilitare, iar instanțele de fond în acest context urmează să constate existența infracțiunii și vinovăția inculpatului în săvârșirea acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Potrivit alin. (4) pct. 3) din aceeași normă, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, *cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție*.

Din conținutul alin. (6) din același articol rezultă, că la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurenți și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea pronunțată de către instanța de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală,

să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și recursuri, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Taran Ion și de către avocatul Bordian Stanislav în numele părții vătămate Buștiuc Claudia, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Taran Ion XXXXX** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **06 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion